

Cinege mesék - Magyar népmese napja avagy ez (is) történt az 5. héten

Meseösvény vándorai

Az idén első alkalommal Nagykovácsiban, a Faluházban és annak udvarán, környékén kialakítottunk egy meseösvényt, melyen, 7 próbán kellett átjutnia minden gyerkőcünknek.

Az első akadálynál rögtön két "feladatot" is kaptunk: Gyűjtsünk a réten lándzsásútifűvet és töltsünk a bográcsba vizet a patakból, hogy elkészülhessen a "minden bajra jó" varázssital

Tovább indulva át kellett jutnunk a kakasos kishídon úgy, hogy egy arany és szurkos szalag se szakadjon le és egyetlen csengő se szólaljon meg:

A faluház udvarán egyből 3 újabb akadályba ütköztünk. Az almásnál át kellett dobni a labdákat a lyukas almákon. Célba kellett dobni a tűzkosárba és, ha ez még nem lett volna elég, akkor csipesszel ki kellett szedni az almákat a vízzel teli tálból:

A diós akadálynál kincseket kellett keresni a dióval teli teknőben, majd gyorsan lecsapni a csőből kiguruló aranydiókra és csak azokra. Befejezésül Pet palackokból, konzerves dobozokból és lufiból diós hangszereket készíteni:

A kemencénél fát hordtunk, kenyeret dagasztottunk és mi magunk is kenyérré változtunk, akiket ki kellett húzni a kemencéből, hogy meg ne égjünk:

A faluház ajtajában már semmi más dolgunk nem volt, mint kitalálni, hogy melyik meséről is szólt a játék és, hogy hol is "hibáztunk" a játékok összeállítása során. Aztán persze ki is derült, hogy jó mesére gondoltunk-e vagy tévedtünk, mert a "mese kuckóban" elhangzott a mese is.

FOTÓ: KÖVES SZILVIA

A szorgalmas és a rest leány

Volt egyszer egy öregember és egy öregasszony. Az öregasszonynak az előbbeni urától volt egy leánya, s a bácsinak is volt egy leánya az előbbeni feleségétől. De az öregasszony haragudott a férjének a lányára. Nem szívelte egyáltalán. Annyira jutottak, hogy a leányt elhajtotta, hogy menjen el szolgálni. Azt mondta az öreg ember:

- No, ha nem szíveled az én leányomat, akkor süss neki hamuba sült pogácsát, s menjen el, amerre a szeme lát.

Elindult a lány, s ment, ment egy darabig. Egyszer elért egy almafát. Azt mondja az almafa neki:

- Hova mész, te leányocska?

- Megyek szolgálni.

- Leányocska, gyere, tisztíts le engem a száraz ágaktól. Hogyha engemet megtisztogatsz, jótettedért jót kaphatsz.

Odament a leányocska, az almafát szépen letakarította s továbbment. Elért egy szőlőbokrot. A szőlőbokor is azt mondta neki:

- Hova mész, te leányocska?

- Megyek szolgálatra.

Akkor azt mondta a szőlőbokor is neki:

- Gyere, tisztíts meg a száraz vesszőktől, metsszél meg s kapálj meg, mikor visszafordulsz, meglásd, jótettedért jót kapsz.

A leányocska szépen megmetszette, megkapálta s továbbment. Ment, ment, amíg elért egy kemencét. Az a kemence összevissza volt omladozva, olyan rossz volt. Azt mondta neki:

- Gyere ide, leányocska, sikálj meg engem, meglásd, mikor visszafordulsz, jótettedért jót kapsz.

Akkor a leányocska mindjárt földet gyúrt, megsikálta és továbbment.

Elért egy forrást, egy kutacskát, egy kicsike kutacskát. De az a kutacska rendetlen, elhanyagolt volt. Azt mondja a kutacska neki:

- Hova mész, te leányocska?

- Megyek hosszú útra, szolgálatra.

- Gyere ide, takaríts ki engem szépen, meglásd, mikor hazatérsz, jótettedért jót kapsz.

Akkor a leány szépen kitakarította, kimerte az állott vizet belőle, és továbbment. Ment, ment, s ahogy ment, találkozott egy kiskutyával. Azt mondja az a kutya neki:

- Hova mész, te leányocska?

- Megyek szolgálni.

- Gyere, takaríts meg engem, s nyírd meg, s mikor visszafordulsz, akkor jótettedért jót kapsz.

Akkor a leányocska megnyírta, szépen megtakarította. A kutya megköszönte, s a leányocska továbbment. Ment, ment, s egyszer csak elért egy szép házat. Tündérek laktak benne. Kérdezik, hogy milyen útban van. Azt mondja nekik is, hogy megy szolgálatot keresni. Azt mondja az egyik neki:

- Maradj meg itt nálunk. Itt van hét szoba. Hatot seperj ki, de a hetedikbe be ne menj. A leányocska ott maradt, és ott szolgált egy esztendeig. Meghallgatta az öregasszonyt, és úgy csinált mindent, ahogy ő mondta. Mikor az esztendőnek vége lett, így szólt az öregasszonyhoz:

- Most már haza akarok menni, hogy megmutassam apámnak s anyámnak, hogy mit szolgáltam. Akkor azt mondja az öregasszony:

- Na, most gyere velem, meghallgattál szépen, és most meg is kapod, ami jár neked.

Akkor az öregasszony benyitott a hetedik szobába. Ott volt egy rakás ezüstpénz s egy rakás aranypénz. Azt mondja az öregasszony a leánynak:

- Most hengergőzz meg ebben az ezüstpénzben, ami reád ragad, az a tied.

Mikor a leányocska felállott, akkor megint azt mondta:

- No, most hengergőzz meg szépen az aranyban.

Akkor meghengergőzött a leányocska abban is, azután felállott s elbúcsúzott. Jött az úton visszafele, elérte a kutyát. A kutya olyan szépen táncolt, olyan öröme volt, mikor odaért hozzá, s azt mondta:

- No, leányocska, most gyere ide hozzám, s innen rólam vegyél, ami neked tetszik, s amit te szeretsz. A jótettedért most visszajár!

A kutya tele volt aggatva gyönggyel, s a leányocska vett, amennyi kellett, s szépen felrakta magára. Ment tovább. Mikor odaért a kutacskához, az olyan szép volt, hogy csupa gyönyörűség, csészikék, kancsócskák voltak ott kirakva, amivel lehetett merni. S a leányocska merített, egyet ivott s megnyugodott. Azután szépen felkelt, s jött hazafelé. Mikor odaért a kemencéhez, ott sülték a bélesek, kalácsok. Azt mondja a kemence:

- Gyere ide, egyél, amennyi jólesik, mert a jótettedért visszajár.

Evett is, hozott is. S ahogy jött hazafelé, odaért a szőlőbokorhoz. Hát ott olyan szép szőlő volt, bor poharakban kitéve, ehetett-ihatott, amennyi kellett. A bélesre éppen jólesett. Tovább jött hazafele, s odaért az almafához. Nagyon meleg volt, mikor odaért, s azt mondja az almafa neki:

- Gyere ide, leányocska, már nagyon sok ideje várlak. Megért az alma. Vegyél és egyél, amennyi jólesik, s haza is vigyél, amennyi kell.

Még közeledett hazafelé, már a kakas meglátta, hogy jön. Felállott a kapu tetejére, és szólani fogott:

- Kukuriku-gángu, jön az én nénikém ezüsttel, arannyal teli futtatva. Mikor közelebb jött, meghallotta a leány is, s szaladni kezdett, hogy örömet hozzon az apjának. Megint szólott a kakas:

- Kukuriku-gángu, jön az én nénikém arannyal és ezüsttel futtatva. De az öregasszony azt kiabálta:

- Hallgass te, nem igaz! Megint kiáltott a kakas:

- Kukuriku-gángu, jön az én nénikém arannyal és ezüsttel futtatva.

Mikor a leányocska bement a kapun, mondta az öregasszony:

- Elég sokat kaptál, de most elmegy az én leányom is, s az sokkal többet hoz, mint te hoztál!

Akkor az asszony süített neki is egy hamuba sült pogácsát, betette a tarisznyájába, és elment az ő lánya is. Abban a nyomban odaért az almafához. Azt mondja az almafa:

- Gyere ide, leányocska, takaríts meg engem a száraz ágaktól, jótettedért jót kapsz!

Akkor a leány azt mondja neki:

- Én a csecsebecse lábacskaimat s vacsavacsa kezecskéimet nem csipkézem meg, akármilyen is lesz! - És továbbment. Elérte a szőlőbokrot. A szőlőbokor is azt mondta neki, hogy menjen oda, és metssze meg, mert a jótételért jót kap; de a leány neki is azt mondta, hogy ő a csecsebecse lábacskaikat, vacsavacsa kezecskéit össze nem szurkálja, ha akármilyen is lesz. Akkor továbbment, s elérte a kemencét. A kemence azt mondta neki: - Gyere ide, te leányocska, gyúrjál földet, s sikálj meg engem, mert jótettedért jót kapsz. De a leány azt mondta, hogy ő a csecsebecse lábacskaikat, vacsavacsa kezecskéit nem mártja a sárba, ha akármilyen is lesz. Akkor továbbment, elérte a kútát, és a kút azt mondta:

- Gyere ide, leányocska, merd ki ezt az állott vizet, mert jótettedért jót kapsz. De a leány neki is azt mondta: - Én a csecsebecse lábacskaimat, vacsavacsa kezecskéimet be nem piszkítom, akármilyen is lesz.

Akkor továbbment. Elérte a kutyát. A kutya mondja neki:

- Gyere ide, leányocska, nyírjál meg! De a leány azt mondta neki:

- Én reád nem teszem a vacsavacsa kezecskéimet, csecsebecse lábacskaimat, én be nem piszkítom, akármilyen is lesz. Akkor továbbment, és elérte ő is azt a nagy kastélyt, és bekérezkedett, hogy ott aludjék. Őt is megkérdezték, hogy hova megy. Azt mondja a leány, hogy megyen hosszú útra, szolgálatra. Akkor azt mondja az az előbbeni öregasszony neki, hogy maradjon ott náluk, mert ott már volt egy Leány, s az nagyon jól viselte magát, s nagyon jól is járt. Ott is maradt, és az öregasszony azt mondta neki:

- Itt van ez a hat szoba, seperd ki, de a hetedikbe be ne menj. A leány a hat szobát kiséperte, s a hetedikbe se ment be egy darabig, de egyszer mégis bement. Még nem telt le fele az esztendőnek, mikor benyitott oda. Akkor látta csak, hogy mi van odabenn: kígyók, békák, s azok úgy összemardosták, hogy véres lett egészen. Mikor kijött onnan, odament a gazdasszonyhoz, s azt mondta, hogy ő nem szolgál tovább. Nem is fizették ki, mert nem fogadott szót, s hazafele indult. Amint jött, útközben összetalálkozott a kutyával. Odament hozzá, hogy kérjen a gyöngyökből, de a kutya azt mondta:

- Nem akartál megtisztítani, most maradsz a csecsebecse lábacskaiddal s a vacsavacsa kezecskéiddel! Mehetsz utadra!

Jött nagy szomorúan, s odaért a kúthoz. Nagyon szomjas volt, s el akart venni egy kancsót, hogy igyon. De a kancsó elhúzódtól tőle, s azt mondta a kút:

- Menj el innen, mert sajnáltad a kezedet s a lábadat. Semmit sem kapsz!

Akkor elért a kemencéhez. Ott sütek már a bélesek, kalácsok. Mikor nyúlt oda a kemence szájához, hogy vegyen, sütötte a kezét, nem tudott venni. Azt mondja a kemence:

- Menj el innen, nem érdemled, hogy jót egyél, mert sajnáltad, hogy bemártsad a csecsebecse lábacskaidat s a vacsavacsa kezecskéidet.

Akkor továbbment. Elérte a szőlőbokrót, azon szőlő, ott a bor, csak enni s inni kellett volna. Odament, hogy szakítson egy gerezdet, s vegyen egy pohár bort. Akkor a szőlőbokról eltaszította a kezét, s azt mondta neki: - Menj el, mert nem akartál megmetszeni, s nem akartál megkapálni. Most nem érdemled meg.

Elért az almafához, de ott sem tudott szakítani egy almát sem. Mikor közeledett haza, akkor a kakas felhágott a kapu tetejére, és szólani fogott:

- Kukuriku-gángu, jön az én nénikém vérrel futtatva!

Akkor az ördögös asszony odament, s azt mondta:

- Nem igaz, arannyal jó futtatva! De a kakas megint elkezdte:

- Kukuriku-gángu, jön az én nénikém vérrel futtatva!

De az öregasszony megint csak azt mondta:

- Nem igaz, mert arannyal jön futtatva! Harmadszor is azt mondta a kakas:

- Kukuriku-gángu, jön az én nénikém vérrel futtatva! Mikor elmondta, akkor belépett a lány a kapun, s akkor meglátta az anyja is.

- Nem igaz, nem igaz! - kiabálta, de az öregember azt mondta: - Látod, az én leányom jobban szolgált, mint a tied! - S akkor összevesztek, s az öregasszony és a leánya elment a háztól. Az öregember és a leánya, ha meg nem haltak, ma is élnek.

Az utolsó "állomáson" színes kréták vártak és mindenki lerajzolhatta a mese legjobban tetsző részletét:

A végén kaptunk egy emléklapot:

Emléklap

a Nagykovácsi Meseösvény vándorainak, akik túl jutottak 7 akadályon

2017.

„A mese örök. A mese pedig azért örök, mert a közönsége is örök. Amíg gyerekek vannak,
addig mese is lesz...”

(Csukás István)

Ha elhiszitek, ha nem mire az ösvény végére jutottunk elkészült a lándzsásútifű szirup is, melyből kaptunk is egy kis üvegcsével és kisültek a cipók is, melyet hazafelé jóízűen el is majsoltunk. Valójában nincs min csodálkozni, hiszen varázslatokkal, mesével teli ösvényen jártunk, ahol minden csoda megtörténhet. (Azért egy kis segítség nem ártott, ezért aztán a szirup már a hétvégére kész volt és a cipók is megsültek hajnalban az otthoni sütőben.)